

RSU PĀRSKATS PAR ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶU ĪSTENOŠANU 2022. GADĀ

ATVĒRTI
pasaulei

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT **GOALS**

SATURS

IEVADS

Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) dalībvalstis 2015. gadā pieņēma Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam [☞](#). Programmā noteiktie 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM) ir aicinājums uz rīcību, lai pārtrauktu nabadzību, novērstu nevienlīdzību, uzlabotu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un izglītībai, kā arī saglabātu planētas resursus.

2022. gada *Pārskatā par ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu* ir apkopota Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) īstenotā rīcība un progress ANO ilgtspējas attīstības mērķu sasniegšanai. Pārskatā iekļauta aktuālā informācija par pētniecības projektiem un norisēm, studiju vidi un piedāvājumu, kā arī īstenotajiem pasākumiem pārvaldībā un sabiedrības izglītošanā, kas norisinājušies 2022. gada laikā.

2022. gadā sabiedrība Latvijā un pasaulē jau trešo gadu turpināja cīņu ar Covid-19 pandēmiju un tās izraisītajām sekām, turklāt gads aizsākās ar šausminošajiem notikumiem, kad Krievija sāka vērienīgo iebrukumu Ukrainā. Karadarbība Ukrainā gan saasināja pārtikas un enerģētisko krīzi, gan izraisīja humanitāro un bēgļu krīzi. Jau sākot ar kara pirmajām dienām, RSU aktīvi iesaistījās atbalsta organizēšanā Ukrainas ļaudīm, organizējot atbalstu RSU studentiem no Ukrainas, kā arī piedāvājot patvērumu tās mācībspēkiem, doktorantiem un viņu ģimenēm.

2022. gadā RSU tika pieņemti vairāki augstskolas turpmākai attīstībai būtiski dokumenti. Apstiprināta *RSU Attīstības stratēģija 2022.–2027. gadam*, kas balstīta uz tādiem galvenajiem pamatprincipiem kā zinātne, izglītība un cilvēkkapitāla attīstība, kā arī *Dzimumu līdztiesības pamatprincipi un plāns* ar mērķi veicināt dzimumu līdztiesību RSU. Tāpat arī investēts infrastruktūras attīstībā, turpinot vērienīgos būvdarbus, veidojot jauno farmācijas studiju un pasaules līmeņa zinātnes centru Konsula ielā.

RSU nemainīgi izdevies noturēt līderpozīcijas arī 2022. gada augstskolu reputācijas topā, kurā sesto gadu pēc kārtas RSU atzīta par augstskolu ar labāko reputāciju Latvijā. Virknei RSU darbinieku un arī pašai RSU tika pasniegti LR Veselības ministrijas atzinības un pateicības raksti par profesionālu un godprātīgu darbu veselības nozarē, par ieguldījumu infekcijas slimību ierobežošanā valstī, kā arī par atbalsta sniegšanu ārstniecības iestādēm veselības aprūpes nozarei kritiskā situācijā.

Augstskolu ieguldījums un progress ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā ik gadu tiek izvērtēts starptautiskajā reitingā *Times Higher Education (THE) Impact Rankings* [☞](#). 2022. gada aprīlī klajā nāca *THE Impact Rankings 2022*, kurā RSU kopvērtējumā bija 301.–400. vietā pasaules labāko universitāšu grupā, savukārt ANO 3. ilgtspējīgas attīstības mērķi *Laba veselība un labklājība* RSU novērtēta kā 12. labākā augstskola pasaulē, kas ir nebijis sasniegums starp Baltijas un Ziemeļeiropas valstu augstskolām.

RSU SKAITĻOS

ĪSS KOPSAVILKUMS PAR RSU IEGULDĪJUMU
IAM MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

■ Reitingā *Times Higher Education Impact Rankings* 2022 augstākie saņemtie vērtējumi:

12. vieta

3. IAM *Laba veselība un labklājība*

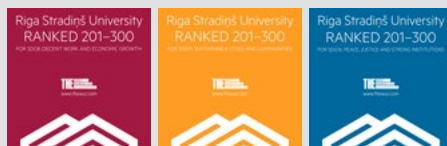

201.–300. vieta

8. IAM *Labs darbs un ekonomiskā izaugsme*

11. IAM *Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas*

16. IAM *Miers, taisnīgums, laba pārvaldība*

■ Zinātniskās publikācijas

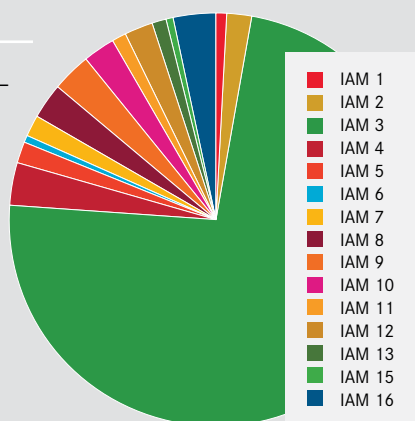
579 publikācijas*

RSU zinātnieku un docētāju sniegtais ieguldījums

3. IAM *Laba veselība un labklājība*

RSU kopējais sniegtais ieguldījums 1.–16. IAM –
indeksētās zinātniskās

publikācijas
*Scopus** datubāzē

* Publikāciju dati laika periodā no 2018. līdz 2022. gadam
no *Elsevier SciVal* datubāzes uz 22.09.2023.

*RSU pieejams plašs atbalsta klāsts
studējošajiem un darbiniekiem, lai nodrošinātu
vienlīdzīgas iespējas uz izglītības un darba
iespējām, tostakt taisnīgu darba samaksu,
neatkarīgi no materiālā stāvokļa.*

Labklājības un psihoemocionālās veselības nodrošināšanas principi ietverti RSU Attīstības stratēģijā 2022.–2027. gadam. Iekļaujošas, uz rezultātiem un personāla labklājību vērstas darba vides pilnveidošana ir noteikta kā viens no rīcības pasākumiem pārvaldības apakšmērķa ietvaros, savukārt psihoemocionālā atbalsta nodrošināšana studējošajiem – kā viens no rīcības pasākumiem ilgtspējīgas izglītības apakšmērķa īstenošanai.

Atbalsta mehānismi studējošajiem un darbiniekiem

Lai studējošajiem augstākās izglītības ieguves procesā un darbiniekiem nodarbinātības ietvaros nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas neatkarīgi no materiālā stāvokļa, RSU piedāvā virkni atbalsta mehānismu.

■ Studējošajiem ir pieejams finansiāls atbalsts, dažādu studiju stipendiju un studiju maksas un diēnsta viesnīcas īres maksas atlaizū veidā. Informācija par šiem atbalsta veidiem plaši pieejama vairākās vietnēs (RSU studējošo portālā, kur pieejams RSU Studējošo pašpārvaldes izdotsais “Studējošo ceļvedis”, kā arī mājas lapā u.c.). Stipendijas veidā piešķirts arī atbalsts medicīnu studējošajiem, kuri 6. studiju gada praksi īsteno ārpus Rīgas. Tādējādi ne tikai tiek atbalstīti studējošie, bet arī veicināta topošo medicīnu piesaiste Latvijas reģioniem un visaptveroša veselības aprūpes pieejamība valstī.

■ RSU Studējošo pašpārvalde jebkuram RSU studējošajam piedāvā Sociālā atbalsta finansējumu, atbalstot gan tehniskā nodrošinājuma iegādē studiju vajadzībām, gan veselības pakalpojumu vai aprikojuma finansēšanā, kas saistīti ar studiju vides pieejamības uzlabošanu vai kvalitātes celšanu (piemēram, brīļu vai ergonomiska paliktna iegāde, ergoterapeita apmeklējums).

■ Gan RSU studējošajiem, gan darbiniekiem ir pieejams bezmaksas RSU Karjeras centra nodrošinātais psiholoģiskais atbalsts, piedāvājot psihologa konsultācijas krīzes situāciju risināšanai gan individuālā, gan grupu līmenī.

■ RSU darbojas bērnu rotaļu istaba “Namiņš”, kurā RSU darbiniekiem un studējošajiem ir iespēja bez maksas atstāt pieskatīšanai savus bērnus uz darba vai studiju laiku.

■ 2022. gadā ir apstiprināta RSU Atlīdzības politika, kas nosaka vienlīdzīgas tiesības uz taisnīgu darba samaksu un definē visiem darbiniekiem pieejamus skaidri zināmus principus un kārtību, kādā tiek piešķirta un noteikta darba samaksa universitātē nodarbinātajiem darbiniekiem. Kā atlīdzību veidojošie galvenie pamatprincipi cita starpā noteikti: korporatīvā sociālā atbildība un labvēlīgas darba vides nodrošināšana, taisnīgums un caurskatāmība.

■ Piešķirto valsts budžeta stipendiju skaits 2022. gadā

- VIAA stipendijas (ārvalstu studentiem, pētniekiem un mācībspēkiem): **47**
- Stipendijas studiju programmas apguvei jeb minimālās stipendijas: **1179**
- Grūtniecības stipendijas: **14**
- Paaugstinātās stipendijas: **24**
- Vienreizējās stipendijas: **261**
- Sociālā stipendija “Studēt gods”: **496**

■ Ikviens RSU students var pieteikties dažādām privātpersonu, organizāciju, uzņēmumu un fondu stipendijām. 2022. gadā studējošajiem izsniegtās stipendijas

- Kultūrizglītības stipendija: **20**
- E. Gulbja medicīnas-sociālā stipendija: **89**
- Olainfarm Izcilības stipendija: **8**

■ Interesentiem pieejams arī biznesa inkubators: B-Space ir RSU biznesa inkubators, kas radīts ar mērķi atbalstīt un veicināt inovāciju, līderības un uzņēmējdarbības iespējas RSU studējošajiem. Inkubatorā pieejamas bezmaksas koplietošanas telpas ar darbam un atpūtai nepieciešamo (bezmaksas *wi-fi*, biroja tehnika, virtuve un atpūtas telpas u. c.). Jebkuram interesentam populārākajās podkāstu vietnēs pieejamas biznesa inkubatora un Studentu medija “Skaļāk” veidots podkāsts “Ugunsкура sarunas”, kas piedāvā dažādas informatīvas lekcijas un sarunas ikvienam interesentam, kas vēlas attīstīt uzņēmējdarbību.

Atbalsts Ukrainas kara bēgļiem

2022. gadā pasauli skāra Krievijas Federācijas bruņoto spēku pilna mēroga militārais iebrukums Ukrainā. Reaģējot uz Krievijas militāro agresiju Ukrainas teritorijā, RSU solidarizējās ar Ukrainas akadēmisko kopienu, piedāvājot patvērumu mācībspēkiem, doktorantiem un viņu ģimenēm. Jau sākot ar kara pirmajām dienām, RSU aktīvi iesaistījās, aicinot ziedot Ukrainas jauniešu studijām un sadzīvei RSU [☑](#),

RSU docētāji Ukrainas bēgļiem piedāvāja bezmaksas latviešu valodas apmācības [☑](#), kā arī iespēju uzturēties RSU kopmītnēs. Centrālajos Ukrainas bēgļu atbalsta centros kā brīvprātīgie, izmantojot praksē RSU apgūtās zināšanas, iesaistījās RSU sociālā darba programmā studējošie [☑](#). Jau studējošajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem bija iespēja saņemt studiju maksas atlaides, bezmaksas psiholoģisko atbalstu, atlaidi īres maksai dienesta viesnīcās, kā arī tieši studējošajiem no Ukrainas paredzētu ikmēneša stipendiju.

RSU misija[®] ir nodrošināt starptautiskajā zinātnes kopienā novērtētu zināšanu radišanu, uzkrāšanu un pārnesi, piedāvāt izcilas, iekļaujošas un ilgtspējīgas izglītības iespējas un sniegt ieguldījumu sabiedrības attīstībā veselības, dzīvības un sociālo zinātņu jomās, realizējot ikviena studējošā un darbinieka potenciālu visa mūža garumā.

Istenojot savu misiju, RSU liela uzmanība tiek pievērsta kvalitatīvai izglītībai mūža garumā, kā arī starptautiski nozīmīgu pētniecības rezultātu sekmešanai. Darba tirgū pieprasītas un kvalitatīvas izglītības un pētniecības kvalitātes nodrošināšanai īpaši svarīga ir sadarbība ar vietējām un ārvalstu ārstniecības iestādēm, augstākās izglītības institūcijām, industriju, ministrijām un citiem partneriem.

Sabiedrības informēšana un iesaistīšana labas veselības un labklājības uzlabošanas un popularizēšanas pasākumos

Nolūkā aktualizēt būtiskus jautājumus veselības aprūpes un sabiedrības veselības jomā 2022. gadā RSU turpināja organizēt konferences un pasākumus ar iespēju plašākam sabiedrības lokam tajos piedalīties, tādējādi sniedzot aktuālāko informāciju:

- *RSU Veselības ekspresis* – podkāsts, kurā RSU vadošie speciālisti attiecīgajā jomā izglītoja par dažādiem tematiem: migrēnu, dārzenu un augļu nozīmi un rekomendēto apmēru uzturā, seksuālo apmierinātību un veselību, novecošanas aspektiem, nieru veselību, veselīgu ieradumu maiņas psiholoģiskajiem aspektiem.

- Starptautiskā Covid-19 tematam veltītā tiešsaistes konference “Ietekme, inovācijas un plānošana”.

- Atvērtās lekcijas skolotājiem.

- Skolēnu neirozinātnes olimpiāde *Latvian Brain Bee*.

- Interaktīvi izglītojošais pasākums bērniem un vecākiem “Zinošs un drošs”.

- *EIT Health* “Veselības aprūpes rīta sarunas” par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz digitālo veselības aprūpi.

- *EIT Health* Latvijas centra pētījuma par uzticēšanos veselības aprūpes inovācijām rezultātu prezentācija.

- Zinātnieku brokastis par pacientu iesaisti pētniecībā, uz vērtībām balstītas veselības aprūpes organizācijas iespējām Latvijā, autoimūno slimību pētniecību.

Pētniecība

Viens no RSU stratēģiskajiem mērķiem ir vietēji un starptautiski nozīmīgu zinātnes rezultātu radī-

šana, tajā skaitā pētniecības platformās “Medicīna” un “Sabiedrības veselība”. RSU zinātnieki aktīvi darbojas šajās platformās, iesaistoties pētniecības projektos, izstrādājot publikācijas un radot citus pētniecības rezultātus, kuru primārais mērķis ir labas veselības nodrošināšana gan profilaktiski, gan ārstniecības ietvaros.

Projekti

Kopsummā 2022. gadā RSU zinātnieki īstenoja vairāk nekā 100 dažādus pētniecības projektus, starp kuriem minami šādi svarīgākie:

- Covid-19 pārslimojušo pacientu dinamiskās novērošanas klīnisko algoritmu un klīnisko ceļu izstrāde. Projekta rezultātā izstrādāti vienoti veselības aprūpes principi, kas nodrošināja iespēju Covid-19 ārstēšanā samazināt finanšu un cilvēkresursus, kā arī pacienta efektīvai veselības aprūpei nepieciešamo laika periodu. Tādējādi radītie rezultāti sniedz būtisku ieguldījumu, lai pēc iespējas agrāk atpazītu iespējamās Covid-19 komplikācijas, veicinātu to diagnostiku, novēršanu un ārstēšanu.

- Digitālā asistenta Vīgo efektivitātes izvērtējums, piesaistot neirorehabilitācijas jomas ekspertus. Digitālais asistents Vīgo paredzēts kā mājas vidē lietojams terapijas rīks pacientiem insulta radīto seku pārvarēšanai.

- Jaundzimušo spinālās muskuļu atrofijas skrīninga īstenošana. Projekta ietvaros līdz brīdim, kad pakalpojums iekļauts valsts apmaksātajos izmeklējumos, veikts jaundzimušo skrīnings spinālās muskuļu atrofijas noteikšanai.

- Mākslīgā intelekta sistēmu diagnostiskā precizitāte kariesa radiogrāfiskai identificēšanai un augstas kvalitātes iezīmētu radiogrammu datubāzes izveide. Projektā zinātnieki strādāja pie anotētu datu kopas izveides, kas ļauj citām sistēmām salīdzināt savu diagnostikas veiktspēju kariesa noteikšanā.

- Tiklošanās nepilnību samazināšana starp Rīgas Stradiņa universitāti (RSU) un starptautiski vadošajiem partneriem vīrusu infekciju izraisītu autoimūno slimību pētniecībā. Projekta ietvaros norisinās dažādi tiklošanās un pētniecības veicināšanas pasākumi sistēmisku autoimūno slimību izpētes ietvaros. Sistēmiskas autoimūnas slimības ir būtisks saslimstības un mirstības cēlonis visā pasaulē, kas rada izaicinājumu pētniekiem un klīnicistiem rast

uz pierādījumiem balstītus risinājumus šo slimību diagnostikai, ārstēšanai un profilaksei.

■ Ar drudzi noritošu saslimšanu diagnostika un vadīšana, izmantojot personalizētu RNS molekulārajā signatūrā balstītu diagnostiku (DIAMONDS) [↗](#). Projekta ietvaros tiks strādāts pie izaicinājuma par personalizētas medicīnas ieviešanu ikdienā ES veselības aprūpes sistēmās, lai diagnosticētu un ārstētu izplatītākās infekcijas un iekaisuma slimības, kas veido trešdaļu no visiem medicīniskajiem gadījumiem primārajā aprūpē un slimnīcā.

■ Dzemes kakla vēža ierobežošana: intelligenti un personalizēti risinājumi vēža skrīningam [↗](#). RSU zinātnieki sadarbībā ar Tartu Universitāti, izmantojot augstas veiktspējas skaitļošanas tehnoloģijas un analizējot kliniskos, bioloģiskos un populācijas datus, izstrādā, validē un nosaka izmaksu efektivitāti īpaši personalizētai preventīvās medicīnas mākslīgā intelekta tehnoloģijai (aplikācijai) dzemes kakla vēža skrīninga jomā.

Rūpes par darbinieku un studējošo veselību un labklājību

Veselība

■ 2022. gadā turpinājās Covid-19 radītā pandēmija. Rūpēs par savas saimes veselību RSU kā sociāli atbildīga augstskola īstenoja kolektīvo balstvakcināciju [↗](#), kas bija pieejama gan studentiem, gan darbiniekiem.

■ 2022. gadā organizēta arī RSU Veselības diena [↗](#), kuras ietvaros studentiem un darbiniekiem bija iespēja pārbaudīt savu veselību un ziedot asinis.

■ Rūpējoties par darbiniekiem, viņiem ikgadēji tiek nodrošināta veselības apdrošināšana.

■ Universitātes galvenajā ēkā atrodas RSU Ambulance [↗](#). Tajā studentiem un darbiniekiem ir pieejami veselības aprūpes pakalpojumi.

Psihoemocionālā veselība

■ Ar mērķi sniegt studējošajiem psihoemocionālu atbalstu studiju procesā 2022. gadā tika organizētas vairākas studentiem aktuālas lekcijas un praktiskās nodarbības, tajā skaitā:

■ lekcija “Trauksmes mazināšana studentiem eksāmenu laikā” [↗](#);

■ praktiskā nodarbība “Emocionālā labklājība studiju laikā” [↗](#);

■ Psihiskās veselības dienas semināri medicīnas studentiem [↗](#).

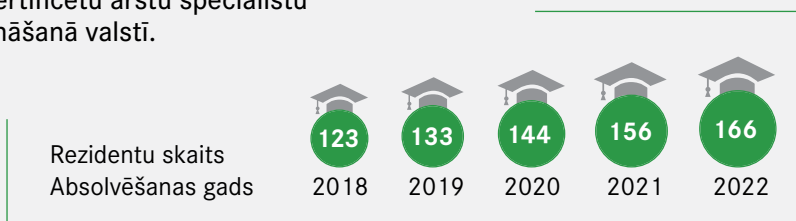
■ RSU darbojas RSU Karjeras centrs, kurā gan studentiem, gan darbiniekiem iespējams saņemt gan individuāla, gan grupu līmeņa psiholoģiskā atbalsta konsultācijas [↗](#).

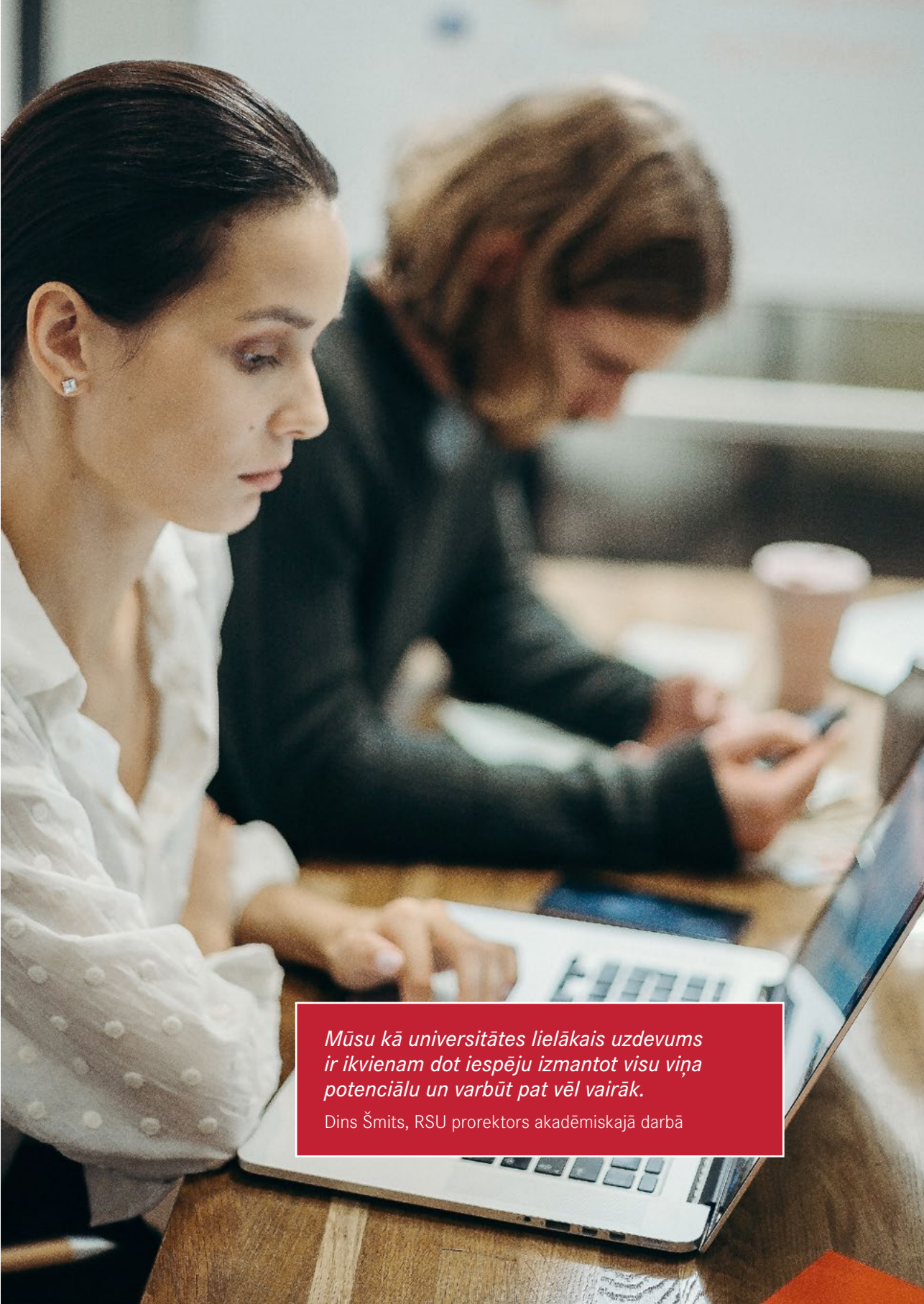
Aktīvs un veselīgs dzīvesveids

■ RSU gan studējošajiem, gan darbiniekiem ir pieejama RSU sporta infrastruktūra [↗](#) – RSU Sporta klubs nodrošina ne tikai regulāru nodarbiņu iespējas dažādos sporta veidos, bet organizē arī plašus ikgadējus pasākumus, tādējādi popularizējot veselīgu dzīvesveidu un sporta nozīmi tajā, piemēram, RSU Fitnesa dienu [↗](#), RSU komandu “Rimi” Rīgas maratonā [↗](#), Pirmkursnieku Sporta dienu [↗](#) un citus.

■ 2022. gadā tika aktualizēta pretsmēķēšanas politika [↗](#), kas aizliedz lietot tabakas izstrādājumus un augu smēķēšanas produktus, kā arī elektroniskās smēķēšanas ierīces visās RSU telpās un teritorijās.

2022. gadā RSU absolvēja **166** rezidenti, arvien turpinot absolventu skaita pozitīvo pieauguma tendenci un sniedzot būtisku ieguldījumu sertificētu ārstu speciālistu skaita papildināšanā valstī.

*Mūsu kā universitātes lielākais uzdevums
ir ikvienam dot iespēju izmantot visu viņa
potenciālu un varbūt pat vēl vairāk.*

Dīns Šmits, RSU prorektors akadēmiskajā darbā

Deviņu Latvijas augstskolu konkurencē
RSU jau sesto gadu izdelves noturēt liderpozīcijas
Kantar organizētajā reputācijas pētījumā,
kas pirmo reizi tika
organizēts 2017. gadā

1 no 9

Izglītības kvalitāti RSU novērtē ne vien pašmāju, bet arī ārvalstu studējošie. Kopumā studijām pamatstudiju un maģistra studiju programmās tika saņemti 7973 pieteikumi. Šīs vasaras ārvalstu studentu uzņemšana RSU ir bijusi viena no skaitliski lielākajām augstskolas vēsturē, kas vēlreiz apliecina universitātes augsto izglītības kvalitāti. Studijām pieteicās teju tūkstotis reflektantu no 79 valstīm, bet konkursu izturēja un studijas uzsāka **421** ārvalstu students.

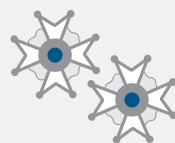
Kvalitatīva izglītība mūsdienās nav iedomājama bez moderno tehnoloģiju un simulāciju izmantošanas. **RSU Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrs** (MITC) ir vienīgais simulāciju centrs Latvijā un lielākais Baltijā, kurā vienuviet ir atbilstoša infrastruktūra un aprīkojums, lai nodrošinātu prasmju apguvi un pilnveidi, kā arī simulāciju programmu īstenošanu dažādās veselības aprūpes nozarēs. 2022. gada maijā RSU MITC simulāciju instruktori piedalījās augsta līmeņa NATO speciālo operāciju spēku mācībās. Savukārt 2022. gada 25. oktobrī RSU MITC tika atklāts simulācijas tehnoloģijām aprīkots **operāciju bloks**, kurā studenti un rezidenti varēs apgūt un uzlabot plašu medicīnisko prasmju spektru, sākot no ķirurģiskās šūšanas un mezglu siešanas līdz acs mikroķirurģijai, ķeizargriezīgam un laparoskopiskām operācijām.

7. aprīlī RSU tika atklātas **Baltijas Biomateriālu ekselences centra** telpas, kas aprīkotas ar mo-

dernām pētniecības iekārtām. Plānots, ka centrs vēl vairāk paaugstinās RSU pētniecības kapacitāti, tajā darbojas RSU pētnieki, starp viņiem doktoranti un pēcdoktoranti.

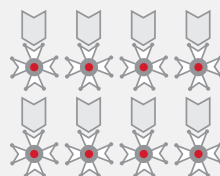
Vēl viena iespēja topošajiem mediķiem apgūt nākotnei nepieciešamās prasmes ir **RSU Anatomijas muzejs**, kurš 2022. gada nogalē tika nominēts prestižajai Eiropas Muzeju gada balvai. Balva ir veltīta muzeju darbībai sabiedrības labā un to piešķir par jaunām nestandarta idejām un risinājumiem, veidojot muzeja ēkas un iekārtojot ekspozīcijas.

Valsts augstākos apbalvojumus par savu darbu un uzticīgu kalpošanu Latvijas sabiedrībai šogad saņēmuši vairāki RSU docētāji

Triju Zvaigžņu ordeni saņēma **2** docētāji.

Atzinības krustu saņēma **8** docētāji.

Izglītojoši pasākumi sabiedrībai

2022. gadā RSU organizēja vairākus izglītojošus pasākumus skolēniem, studējošajiem, pedagogiem, veselības aprūpes nozares profesionāļiem, kā arī sabiedrībai kopumā, kuri bija pieejami ikvienam interesentam bez maksas, tādējādi nodrošinot plašākas sabiedrības izglītošanu.

Skolēniem tika piedāvāts **semināru cikls “Mana izvēle – medicīna”**, kura ietvaros varēja iepazīties ar tādām tēmām kā ģimenes veselības vēstures nozīmīgums, ģenētika un to, kā rīkoties, ja tuviniekam vai paziņai ir reta saslimšana.

Skolēniem bija vienreizēja iespēja klātienē iepazīties tuvāk ar māsas, ārsta palīga, masiera, veselības sporta speciālista un psihologa specialitātēm.

Nolūkā uzlabot studējošo prasmes, kā arī ikdienas dzīvi, RSU tika organizēti gan dažādi **semināri**, piemēram, par psihisko veselību, gan **lekcijas**, lai uzlabotu tādas ikdienā jebkuram noderīgas prasmes kā laika plānošana.

Pateicībā par pašaieliedzīgo darbu RSU vidusskolu pedagogus un vadību aicināja uz semināru **“Atvērtās lekcijas skolotājiem”**, kas kalpoja kā bagātināošs atelpas brīdis ikdienas skrējienā.

Nolūkā izglīt **veselības nozares profesionāļus** RSU tika organizētas vairākas klātienē un tiešsaistē:

- konferences;
- diskusijas;
- profesionālās pilnveides programmas.

Plašākai sabiedrībai tika piedāvātas informatīvas lekcijas un RSU nozares ekspertu organizētas diskusijas, kur tika apskatīts plašs visai sabiedrībai aktuālu tēmu klāsts, ietverot gan Saeimas vēlēšanas, piemēram, Leldes Metlas-Rozentāles lekcijā, gan tematu *Fotogrāfija un propaganda*, kas aktualizējies līdz ar karu Ukrainā, gan PVO izstrādātos pašaprūpes rīkus seksuālās un reproduktīvās veselības jomā, gan seminārus par mērķu izvirzīšanu, sasniegšanu un prokrastināšanas novēršanu.

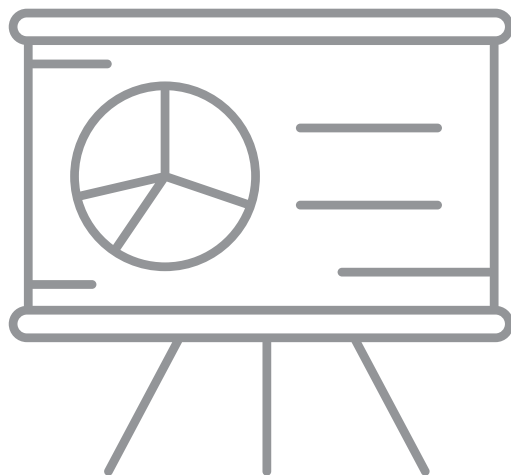
Viena no pasaulē aktuālākajām problēmām bija karš Ukrainā, tāpēc ar nolūku izglītēt sabiedrību par politisko situāciju un iespējamajiem nākotnes scenārijiem tika piedāvātas vairāku RSU politoloģijas, psiholoģijas un citu **speciālistu lekcijas**, kas bija pieejamas arī tiešsaistē:

- “Runas anatomija: ko atklāj Putina retorika?” (Elīna Vroblevska);
- “Cilvēku spēks demokrātijā: pašcieņas un vērtību nozīme kara apstākļos (Mārtiņš Daugulis);
- “Stress un trauksme globālās krīzes apstākļos” (Laura Freimane);
- “Publiskā lekcija par kara noziegumu iztiesāšanu” (prof. Uldis Ķiniš).

Projekti

2022. gadā RSU tika iesaistījusies arī **7 projektos**, kas saistīti ar ANO ilgtspējas 4. mērķa sasniegšanu, vienā no šādiem projektiem izveidojot prasmju katalogu, lai nodrošinātu vienotu pieeju studējošo iegūto prasmju salīdzināšanai tādās studiju programmās kā *Sociālais darbs, Māsinības, Fizioterapija* un citās.

Cita projekta *Teaching Module Doing Business in European Union* mērķis ir sniegt studējošajiem jaunākās zināšanas par ES biznesa vidi un uzņēmējdarbības prasmes ar uzsvaru uz ilgtspēju un digitalizāciju. Projekta ietvaros izveidots studiju kursa modulis.

*Dzimumu līdztiesības un vienlīdzības principu
piemērošana ir neatņemams RSU sekmīga
darba elements.*

RSU attīstības stratēģijā viena no galvenajām vērtībām ir cilvēks. [↗](#)

RSU ētikas kodekss (p. 1.2.1.), kas attiecas uz ikvienu RSU studējošo un personāla pārstāvi, paredz vienlīdzīgu attieksmi pret visiem neatkarīgi no personas mantiskā vai sociālā stāvokļa, tostarp dzimuma, tautības, vecuma u. c. aspektiem. [↗](#)

2022. gadā tika apstiprināts dokuments **Dzimumu līdztiesības pamatprincipi un plāns**, kura mērķis ir aizvien veicināt dzimumu līdztiesību RSU, kā arī nodrošināt dzimumu līdztiesības jautājumu efektīvu, integrētu un koordinētu risināšanu. Dzimumu līdztiesības pamatprincipi un plāns ietver pasākumus pret vardarbību dzimuma dēļ, rīcības plānu un citus dzimumu līdztiesības elementus. [↗](#)

2022. gada nozīmīgākie zinātniskie notikumi un īstenotie projekti

■ RSU klātienē norisinājusies vērienīga Starptautiskās abortu un kontracepcijas profesionāļu federācijas (FIAPAC) **konference “Auglības kontrole sievietes rokās”** (*“Fertility Control in the Hands of Women”*), kuras organizēšana šogad tika uzticēta nacionālās organizācijas komitejas pārstāvēm no RSU – profesorēm Guntai Lazdānei un Dacei Rezebergai. [↗](#)

■ RSU rīkoja **starptautisku Covid-19 tēmai veltītu konferenci** “Ietekme, inovācijas un plānošana”, kuras ietvaros bijuši vairāki ziņojumi par sieviešu veselību, piemēram, “Seksuālās un reproduktīvās veselības (SRV) pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšana Covid-19 ierobežojumu laikā”. [↗](#)

■ Latvijas Ginekologu un dzemdību speciālistu kārtējā kongresā RSU zinātnieces piedalījās ar ziņojumu **“Sievietes veselība Covid-19 laikā – secinājumi ginekologiem”**. [↗](#)

■ RSU ir turpinājusi iesaisti **starpvalstu projektā** *“Towards elimination of cervical cancer: intelligent and personalised solutions for cancer screening”* (Dzemdības kakla vēža ierobežošana: inteliģenti un personalizēti risinājumi vēža skrīningam), kura ietvaros plānots izstrādāt, validēt un noteikt izmaksu

efektivitāti tehnoloģijai dzemdes kakla vēža skrīninga jomā. [↗](#)

■ Uzskāts **projekts “Metaboloma, biomarkieru un ultrasonogrāfijas parametru loma veiksmīgas dzemdību indukcijas prognozēšanai”**, kura gaitā viens no sekundārajiem mērķiem ir sievietes psihoemocionālās labsajūtas lomas novērtēšana veiksmīgā dzemdību iznākumā. [↗](#)

■ Uzskāts arī **projekts “Attiecības kustībā: tuvniecība mūsdienu mobilajos darba režīmos”** [↗](#), kura laikā pētnieki padziļināti pētīs, kā cilvēku daļēji pastāvīga darba mobilitāte jeb pārcelšanās darba dēļ ietekmē fundamentāli svarīgos cilvēku attiecību tīklus.

Projekta ietvaros notikušas vairākas aktivitātes, piemēram:

■ Konferences ietvaros RSU asoc. profesore Aija Lulle organizēja paneli un uzstājās ar **prezentāciju “Dzīve kustībā, sievas kustībā? Dzīvesbiedru stāsti”** (*Mobile lives, mobile wives? Exploring stories of spouses*). [↗](#)

■ Jauno zinātnieku apvienības vasaras skolā RSU asoc. profesore Aija Lulle piedalījās **apspriedē par profesionālo pieredzi un izaicinājumiem akadēmiskā darba mobilitātē**. [↗](#)

■ Notikusi **dalība konferencēs un semināros** par dzimumu līdztiesības jautājumiem:

■ LU 80. starptautiskajā zinātniskajā konferencē prezentācija “Attālinātā darba apstākļu atšķirības starp dzimumiem Latvijā Covid-19 pandēmijas laikā” (DDVVI). [↗](#)

■ Valsts darba inspekcijas organizētā seminārā “Vai dzimumam ir nozīme darba aizsardzībā?” (DDVVI). [↗](#)

■ RSU Onkoloģijas institūts jau vairākus gadus ir *Lindex Latvia* sadarbības partneris krūts vēža izpētē. 2022. gadā institūts, kuram ir vairāk nekā 20 gadu pieredze ģenētiski pārmantotā krūts vēža pētījumos, pateicoties ikgadējai Rozā lēntes kampaņai, saņēma 23 417 eiro lielu ziedojumu, kas tiks izmantots **krūts vēža ģenētisko riska faktoru pētniecībai**. [↗](#)

■ 2022. gadā izstrādātas divas **disertācijas**, kas veltītas sieviešu veselības tēmām:

■ par sieviešu veselības izmaiņām pēc dzemdībām (Vita Začesta) [↗](#);

■ par policistisko olnīcu sindromu pusaudzēm (Lāsma Līdaka) [↗](#).

■ 2022. gadā RSU mācībspēki saņēmuši nozīmīgākās **balvas sievietēm zinātnē**:

□ Valsts apbalvojumus saņēmušas vairākas RSU profesores – emeritētā prof. Ilze Bārene [☞](#), kā arī prof. Ināra Logina, prof. Māra Pilmane un docētāja Dita Rietuma [☞](#).

□ Ministru kabineta balvu par nozīmīgu veikumu Latvijas valsts attīstībā, zinātniskajā, kultūras un sabiedriskajā jomā saņēma prof. Maija Dambrova [☞](#).

□ Kārļa Barona balvu par ieguldījumu zinātniskajā, pedagoģiskajā un praktiskajā darbā zobārstniecībā saņēma prof. Ingrida Čēma [☞](#).

□ Par Sieviešu sadarbības tīkla balvas sievietēm līderēm “Liesmas balva” 2022. gada laureātēm kļuva prof. Ludmila Vīksna un docētāja Kitija Bite. [☞](#)

■ Zināšanas par sievietes veselību un to ietekmējošiem faktoriem tiek apgūtas vairākos RSU studijuursos, piemēram:

□ “Sievietes veselība”. [☞](#)

□ “Veselas sievietes aprūpe un uzturs”. [☞](#)

□ “Fizioterapija sievietes veselībai”. [☞](#)

□ “Sievietes veselība un uzturs”. [☞](#)

■ 2022. gadā norisinājušās **izglītojošas un informatīvas aktivitātes**, saistītas ar dzimumu līdztiesības jautājumiem:

□ *EIT Health* centrs Latvijā aicinājis iesaistīties intensīvās apmācības programmā, lai veicinātu un atbalstītu strauju uzņēmuma izaugsmi sieviešu vadītos vai līdzvadītos veselības nozares jaunuzņēmumos. [☞](#)

□ Starptautiskajā dienā, kas veltīta ciņai ar vardarbību pret sievietēm, īpaši tikuši akcentēti riski vardarbībai, kuriem Ukrainā notiekošā kara dēļ pakļautas miljoniem sieviešu un meiteņu. [☞](#)

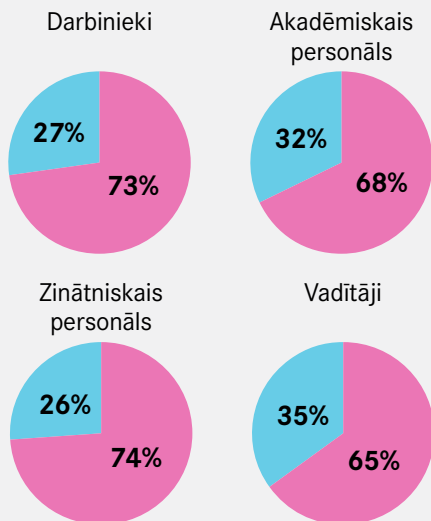
□ RSU studentu žurnāls *Inquisitio* pievērsies diskusijai par dzimumdiskrimināciju, stereotipiem un seksismu, analizējot šos vēstījumus latviešu populārajā mūzikā. [☞](#)

□ Raidierakstā “Iedziersim tēju” RSU studentes uzmanību pievērsušas tam, kā sieviešu tēli tiek veidoti filmās un kā tas ietekmē mūsu dzīvi un standartus. [☞](#)

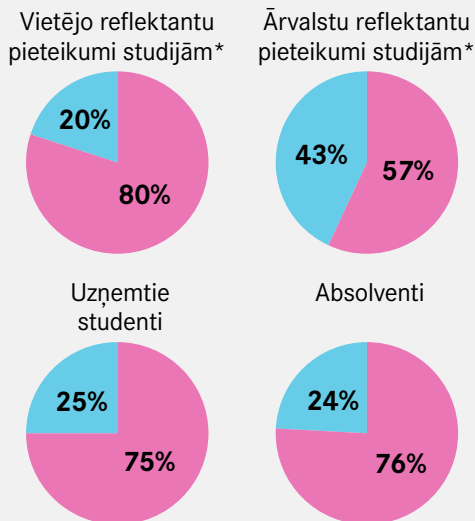
□ Studentu medijs *Skatā* publicējis interviju, kurā diskutēts par sieviešu līdzvērtību žurnālistikā. [☞](#)

2022. gada statistika dzimumu līdztiesības jautājumos
sadalījums pēc dzimuma ● sievietes, ● vīrieši

RSU personāls

Studenti

* 2022. gada unikālie pieteikumi uzņemšanā visos studiju līmeņos.

*RSU telpās ir pieejams tīrs dzeramais ūdens
un tiek nodrošināti pienācīgi sanitārie apstākļi.*

RSU studiju norises vietās un dienesta viesnīcās, kā arī universitātes bērnu rotaļu istabā “Namiņš” ir nodrošināta piekļuve tīram ūdenim, telpas ir aprīkotas ar sanitārajiem mezgliem, ir radītas visiem vienlīdzīgas iespējas izmantot labierīcību telpas. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu darbību uzrauga un modernizāciju veic **RSU Infrastruktūras departaments**.

Lai efektīvāk izmantotu ūdeni un novērstu nelietderīgu ūdens zudumu, RSU uztur labu ūdens apsaimniekošanas praksi.

RSU akadēmiskais personāls 2022. gadā noslēdza dalību **partneru apvienības projektā** “Jaunu metožu, tehnoloģiju un risinājumu izstrāde un pārbaude Latvijas lauksaimniecības augu cilmes šūnu iegūšanas procesā, radot inovatīvu risinājumu to tālākai integrācijai dzeramajā ūdenī”, kura mērķis bija noskaidrot efektīvāko un ekonomiski lietderīgāko augu cilmes šūnu iegūšanas tehnoloģiju un augu cilmes šūnu izmantošanu dzeramajā ūdenī.

Pētījumā kopā strādāja starptautisks zinātnieku konsorcijs, kurā pārstāvēti dalībnieki no vairākām jomām. Projekta gaitā iegūtie rezultāti apkopoti izvērstā atskaitē.

RSU eksperti regulāri sabiedrībai sniedz arī dažādus skaidrojumus saistībā ar veselības problēmām un sniedz padomus, piemēram, atgādinot, ka pirmais ieteikums galvassāpju gadījumos būtu pietiekama ūdens dzeršana.

RSU bibliotēkā atrodas **PVO Depozitārija bibliotēka**, kurā ikvienam interesentam ir pieejami aktuālie ziņojumi un publikācijas par PVO aktivitātēm, tajā skaitā par ūdens apgādi un sanitāriju. 2022. gada Pasaules veselības dienai

veltītā ziņojumā akcentēts, ka ūdens trūkums ir viens no tiem faktoriem, kas cilvēku veselību ietekmē vistiešāk.

2022. gadā kopējais patērētā ūdens daudzums universitātē ir samazinājies par **29%**, salīdzinot ar bāzes gadu, kas ir 2019. gads.

RSU studējošie piedalās vides ilgtspējas pasākumos. 2022. gadā RSU Studentu pašpārvaldes projektā “Zaļš / Green” vērsta uzmanību uz ūdeni kā vērtību, kā arī uz ūdens piesārņojuma problēmām, un aktualizētas šādas tēmas:

- Gruntsūdeņu loma un nozīme.
- Latvijas pazemes ūdeņu bagātība.
- Milzīgais piesārņojuma apjoms, kas ik gadu nonāk ūdenstilpnēs.

Studentu medijs *Skaļāk* publicējis problēmu apskatu par tekstila un ātrās modes industrijas ietekmi uz piesārņojumu, iekļaujot arī informāciju par lielo ūdens daudzumu, kas vajadzīgs, lai saražotu apģērbu.

Studiju iespējas

RSU īstenoto **studiju programmu un studiju kursu ietvaros** tiek apgūtas ar tīru ūdeni un tā nozīmi saistītas tēmas, zināšanas par ūdens nozīmi un kvalitātes novērtēšanu, kā arī riska faktoriem, kas saistīti ar ūdens apgādi:

- Vides veselība un vides aizsardzība.
- Vides veselība un vides aizsardzība uztura speciālistiem.
- Dzeramais ūdens.
- Ievads ekoloģijā.

RSU kā sociāli atbildīgs darba devējs rūpējas par vides aizsardzību un savā darbībā īsteno ilgtspējīgu, energoefektīvu politiku, piemēro energoefektīvus risinājumus un nodrošina energoefektivitātes mērķu sasniegšanu.

RSU kā sociāli atbildīgas universitātes atbalsta pasākumi

■ Jaunbūvējot vai pārbūvējot ēkas vai telpu daļas, RSU tās tiek kompleksi aprīkotas ar vēdināšanas un dzesēšanas sistēmām. Mikroklimata iekārtu vadība tiek automatizēta un vadīta centralizēti. Mērķis – mazināt enerģijas patēriņu.

■ RSU jaunbūvējamās ēkas tiek plānotas ne mazāk kā A klases energoefektīvas ēkas, nodrošinot dažādus siltuma atgūšanas risinājumus (piemēram, gaisa apmaiņu, izmantojot rekuperāciju, siltuma atgūšanu no notekūdeņiem). [↗](#)

■ Tuvākajā nākotnē tiek plānots aprīkot RSU ēkas ar saules paneļiem un turpināt RSU ēku siltināšanas pasākumus.

Projekts

Projekta **“No vienaldzības līdz pārmaiņām klimata politikā: politiskā naratīva un sabiedrības uztveres mijiedarbības uzlabošana Latvijā”** ietvaros 2022. gadā turpinājās darbs divu mērķu īstenošanā, kas saistīti ar enerģētikas jomu:

■ izpētīt klimata pārmaiņu politisko naratīvu Latvijā, īpaši fokusējoties uz enerģētiku;

■ izstrādāt vadlīnijas politikas veidotājiem un sabiedrībai par atbilstošāko klimata pārmaiņu mazināšanas naratīvu Latvijas kontekstā, lai veicinātu sabiedrības iesaistīšanos klimata pārmaiņu mazināšanā un enerģijas taupīšanā. [↗](#)

Cilvēks ir mūsu uzmanības centrā – gan studenti, gan darbinieki. Nav iespējami izcili sasniegumi zinātnē un kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā bez tikpat izcīlas darbinieku komandas – mācībspēkiem, pētniekiem, administratīvā un atbalsta personāla.

Dace Jasmane, Personāla departamenta direktore

RSU – labākais darba devējs valsts sektorā

Vadošā interneta personāla atlases uzņēmuma “CV-Online Latvia” aptaujas “TOP darba devējs 2022” svinīgajā ceremonijā RSU ieguva galveno balvu valsts sektora kategorijā. RSU novērtēta kā labākais darba devējs starp 50 valsts sektoru pārstāvošiem uzņēmumiem, turklāt kopējā visu nozaru darba devēju sarakstā ierindojās 30. vietā. Aptaujā “TOP darba devējs 2022” 2023. gadā no 16. janvāra līdz 28. februārim piedalījās 15 917 respondenti no visas Latvijas. [↗](#)

RSU pilnveido atlīdzības sistēmu un personālvadības rīkus

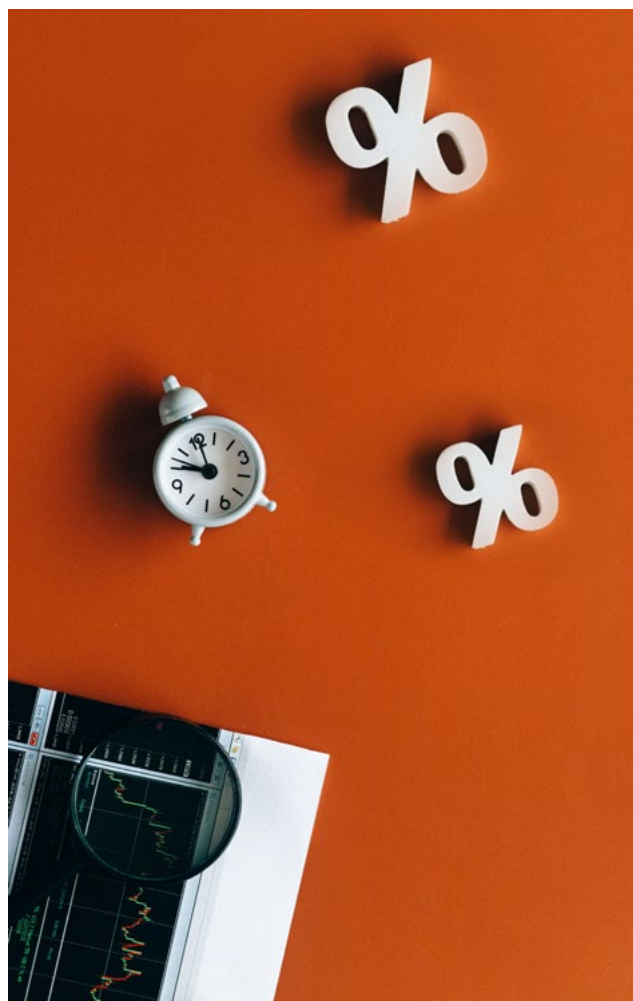
Pēdējo trīs gadu laikā RSU ir pilnveidota atalgojuma un motivācijas sistēma, rezultātā 2022. gadā ir apstiprināta RSU atlīdzības politika. [↗](#)
2022. gadā RSU ieviesta jauna darba izpildes vadības sistēma, šobrīd pazīstama kā izaugsmes portāls “RSU Grow”, kuru aktīvi izmanto ne tikai mērķu pārvaldībai un ikgadējam darbinieku novērtēšanai, bet arī lai plānotu darbinieku apmācības, izaugsmi un attīstību RSU. [↗](#)

Projekti

■ 2022. gadā norisinājās darbs pētījumā “**Darba apstākļi un riski Latvijā 2019–2021**”, kura mērķis bija noskaidrot aktuālo situāciju darba attiecību un darba aizsardzības jomā, analizēt iegūtos datus dinamikā un izstrādāt priekšlikumus tiesiskā regulējuma vai tā praktiskās ieviešanas uzlabošanai. Pētījums ir nepieciešams, lai īstenotu kvalitatīvu un uz mērķi orientētu politiku darba attiecību un darba aizsardzības jomā, veicot monitoringu un apzinot aktuālo situāciju, kā arī identificējot aktuālo

problēmu cēloņus. Pētījumu pēc Valsts darba inspekcijas pasūtījuma veic RSU Darba drošības un vides veselības institūts un SIA “TNS Latvia” pētnieku komanda. [↗](#)

■ 2022. gadā projekta “**Quadruple Helix koncepts (QHC) kā pamats jaunās paaudzes PPP modelim**” ietvaros Rīgā organizēja starptautisku konferenci “*International Scientific Conference on Environmental Sustainability in Natural Resources Management (ISCES 2022)*”. Konference bija jau otrais šāda veida starptautiskais zinātniskais forums ar starptautisku ekspertu piedalīšanos tādās jomās kā ilgtspējīgas attīstības pētniecība, resursu pārvaldība un aprites ekonomika. [↗](#)

*Radošums mīt katrā no mums, tikai jāuzdrīkstas
atļaut tam būt!*

Laura Freimane, RSU Karjeras centra konsultante psiholoģe

RSU Farmācijas studiju un pētniecības centrs – 2022. gada publiskā jaunbūve

Būvju skates “Gada labākā būve Latvijā 2022” apbalvošanas ceremonijā RSU Farmācijas studiju un pētniecības centrs, kas atrodas Konsula ielā 21 (blakus RSU centrālajai ēkai), ieguvis 1. vietu nominācijā “Publiskā jaunbūve”. [↗](#)

Būvju skati organizē Latvijas Būvnieku asociācija, un tās mērķis ir izcelt labākās būves un labās prakses piemērus būvniecības procesā. Farmācijas studiju un pētniecības centrs ir daudzstāvu ēka ar 7151 m² platību, kas tapusi ar Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzfinansējumu un ir mājvieta Farmācijas ķīmijas katedrai, Farmakoloģijas katedrai un Lietišķās farmācijas katedrai. Ēkā iekārtotas studiju telpas un laboratorijas studentiem, kā arī zinātnes attīstībai būtiskā Gatavo zāļu formu pētnieciskā laboratorija.

Tiklošanās pasākums pētniekiem un medicīnas nozares pārstāvjiem

Lai sekmētu sadarbību un veicinātu inovācijas personalizētās medicīnas jomā, EATRIS+ projekta ietvaros 2022. gada decembrī RSU notika īpašs tiklošanās pasākums pētniekiem un medicīnas nozares pārstāvjiem

“Science and Innovation in Personalised Medicine”.

Pasākums bija paredzēts gan nozarē jau izsenis strādājošiem, gan jaun dibinātiem medicīnas jomas uzņēmumiem, un tajā bija plaši pārstāvēta virkne RSU institūtu un vadošo pētnieku.

Pasākumā bija iespēja uzzināt par Eiropas infrastruktūru translācijas medicīnā – EATRIS ERIC, izzināt sīkāk inovāciju radišanas un tehnoloģiju pārneses iespējas sadarbībā ar augstskolu, kā

arī klātienē apskatīt zinātnes infrastruktūras iespējas RSU institūtos. Pasākumā noritēja arī zinātnes diskusija “Kā industrija var integrēt personalizētās medicīnas pētījumus?” [↗](#)

Projekti

■ 2022. gadā projekta **“*Quadruple Helix koncepts (QHC) kā pamats jaunās paaudzes PPP modelim*”** ietvaros pētnieki devās pieredzes apmaiņas vizītēs uz Izraēlu un Gruziju. Pētījuma mērķis ir radīt teorētisko un praktisko bāzi *Quadruple Helix* koncepcijā (QHC) balstītam nākamās paaudzes PPP (publiskās un privātās partnerības) modelim S4P, lai efektīvāk nodrošinātu publiskos pakalpojumus vai infrastruktūru, izmantojot ne tikai valsts vai uzņēmumu, bet arī sabiedrības un zinātnes resursus. S4P modelis uzlabos esošo “publiskās privātās partnerības” (3P) praksi un veicinās proaktīvu sabiedrības iesaisti, lai veicinātu efektīvāku un ilgtspējīgu visu iesaistīto pušu resursu plūsmu. [↗](#)

■ 2022. gadā uzsāktas aktivitātes projektā **“*HEI inovācijas zināšanu ietilpīgā uzņēmējdarbībā EIT HIVE*”**. Projekta mērķis – paaugstināt projekta partneru inovācijas un uzņēmējdarbības kapacitāti, apzinot nacionāla un starptautiska līmeņa labo praksi un veicinot tīklošanos. Viens no projekta uzdevumiem ir sekmēt komercializācijas inovācijas ekosistēmas uzlabošanu un ieviest institucionālas pārmaiņas augstākajā izglītībā, īstenojot kopīgi izstrādātu Inovācijas vīzijas rīcības plānu laika posmā līdz 2030. gadam. Projektā līdzdarbojas partneri no dažādām valstīm – Čehijas Dzīvības zinātņu universitāte (*Czech University of Life Sciences*), Esekas Biznesa skola (*Essec Business School*) Francijā, Tiesīsaistes izglītības platforma *Coursera* ASV u. c. [↗](#)

■ 2022. gadā tika uzsākts darbs projektā **“*EASY GOV*”**, lai izstrādātu laboratoriju vadības platformu izmantošanai RSU. [↗](#)

■ 2022. gadā turpinājās aktivitātes vēl vienā ar inovācijām saistītā projektā **“*Acquisition of new knowledge of Prover's activity under normal conditions of use, as well as experimental data on Prover's compliance with technical requirements*”**.

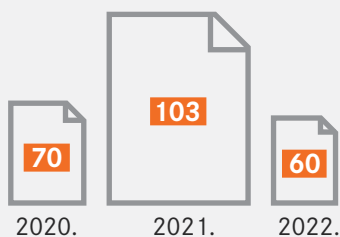

Dalība pasākumā “Icebreakers ‘22”

2022. gada 6. oktobrī notika studentu un jauno profesionāļu biznesa iespēju festivāls “Icebreakers ‘22”, kura tēma šogad bija “Misija: radīt”, un galvenie akcenti tika likti uz individuālo radošumu un jaunu inovāciju radīšanu. RSU festivālā pārstāvēja biznesa inkubators “B-Space”, studentu medijs “Skaļāk!” un Karjeras centrs. RSU Karjeras centrs 2022. gada 30. septembrī organizēja šī festivāla ievadpasākumu visu augstskolu studentiem – darbnīcu “110% radošs students”. Meistarklasē kopā ar studentiem RSU Karjeras centra speciālisti diskutēja par radošuma mītiem un radošuma definīciju. Studenti dalījās ar idejām par šķēršļiem darīšanas motivācijai un iemesliem, kāpēc var un vajag darīt un radīt. [↗](#)

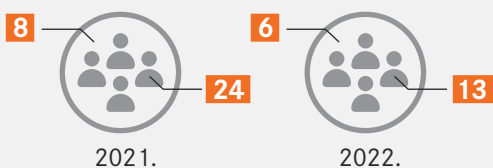

RSU biznesa inkubatora “B-Space” aktivitātes un rezultāti

Pirmsinkubācijas (PINK) programmai 2020. gadā tika iesūtīti 70 pieteikumi; 2021. gadā – 103 pieteikumi. 2022. gadā PINK programmai pieteicās 60 studenti.

Pieteikumi atspoguļo dalībnieku skaitu.

Inkubācijas (INK) programma sāka darbību 2021. gadā, un tajā startēja astoņas komandas, kas izturēja atlasu; kopā 24 dalībnieki. 2022. gadā INK programmas atlasu izturēja 6 komandas un 13 studenti.

Pateicoties “B-Space” ieguldītajam darbam konsultācijās, Latvijas tirgū darbību ir uzsācis jauns uzņēmums SIA “MedifyWear”. Uzņēmums nodarbojas ar medicīnas apģērbu, aksesuāru un apavu tirgošanu. [↗](#)

*RSU ir sociāli atbildīga augstskola, kas rūpējas
par vienlīdzīgu tiesību un iespēju īstenošanu.*

RSU īsteno virkni dažādu atbalsta pasākumu gan studējošajiem, gan darbiniekiem, lai radītu vienlīdzīgas iespējas un novērstu nevienlīdzību. [↗](#)

Atbalsta pasākumi

RSU rūpējas par vides pieejamību, lai **cilvēkiem ar funkcionālajiem ierobežojumiem** nodrošinātu atbilstošu un iekļaujošu studiju un darba vidi [↗](#). Lai visi būtu vienlīdzīgas iespējas iegūt augstāko izglītību, RSU ir izstrādāta gan atbalsta politika studējošajiem ar funkcionēšanas ierobežojumiem [↗](#), gan vides pieejamības vadlīnijas [↗](#).

Strādājošajiem un studējošajiem tiek piedāvāta bērnu pieskatīšanas istaba *Namiņš* [↗](#). Tāpat ir iespēja izmantot RSU Karjeras centra pakalpojumus [↗](#), lai konsultētos par profesionālo un karjeras izaugsmi, kā arī nepieciešamības gadījumā saņemtu psiholoģisko atbalstu.

2022. gadā RSU tika apstiprināts dokuments **“Dzimumu līdztiesības pamatprincipi un plāns”** [↗](#), kurā paredzēta nulles tolerance attiecībā pret seksuālās uzmākšanās gadījumiem, kā arī noteikta kārtība pārkāpumu pieteikšanai.

Studējošajiem tiek piedāvāts dažāda veida atbalsts:

- sociāla veida atlaides personām no neaizsargātām (maznodrošinātiem, bāreņiem u.c.) grupām [↗](#);

- sociālās stipendijas sekmīgiem studiju programmas “Medicīna” studentiem [↗](#);

- stipendijas jauniešiem no daudz bērnu ģimenēm [↗](#);

- monitoringa programma jauno studējošo integrēšanās sekmēšanai RSU studiju un sabiedriskajos procesos [↗](#).

Studiju iespējas

RSU īsteno **studiju programmu un studiju kursu ietvaros tiek apgūtas tēmas** gan par dažādu funkcionālo traucējumu novēršanu, izmeklēšanu, ārstēšanu un rehabilitāciju, gan sadarbībā pastāvošām sociālajām problēmām (nabadzību, vardarbību, migrāciju, bēgļiem, minoritātēm, dažādību u. c.), lai pēc studiju absolvēšanas palīdzētu risināt virkni sabiedrībai nozīmīgu jautājumu.

Šīs studiju programmas ir:

- Audiologopēdija. [↗](#)

- Fizioterapija. [↗](#)

- Ortozēšana, protezēšana. [↗](#)

- Sociālais darbs. [↗](#)

- Sociālā nevienlīdzība un stratifikācija. [↗](#)

Savukārt RSU studiju programmā “Ergoterapija” [↗](#), uzsverot, ka tehniskie palīgīdzekļi ir neatverama mobilitātes nodrošināšanas sastāvdaļa, ir iespējams apgūt arī tādu tēmu kā tehnisko palīgīdzekļu praktiskā izmantošana.

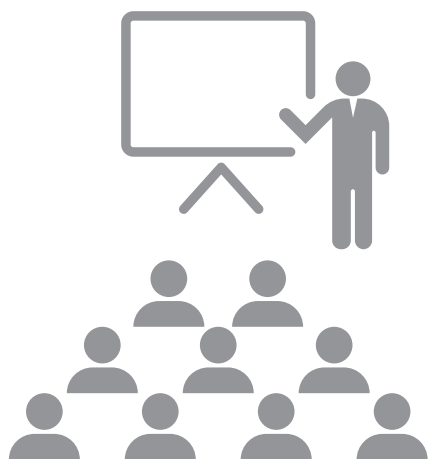
Pētniecības projekti

- Vecuma sociālās atstumtības faktori pētīti projektā “Sabiedrības novecošanās izaicinājumi Baltijas jūras reģionā”. [↗](#)

- Iesaistoties trīs starpvalstu augstākās izglītības iestādēm, noritējusi zināšanu apmaiņa projektā “Veselīgas novecošanas, labklājības un sociālās drošības veicināšana”. [↗](#)

- Lai stratificētu pacientus atbilstoši klīnisko izpausmju smagumam un meklētu atbilstošu terapiju, turpināts projekts “Biomarkieru atlase ME/HNS pacientu stratifikācijai un ārstēšanas uzraudzībai/optimizēšanai”. [↗](#)

- Pētījuma *SHARE (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe)*, kas nodrošina informāciju par veselību, novecošanos un pensionēšanos Eiropā, ietvaros pētnieki no Latvijas komandas turpinājuši pētījumus jautājumos gan par psiholoģisko distresu, gan veselības aprūpes pieejamību Covid-19 laikā, kā arī sociālo izolāciju vecāka gadagājuma indivīdu vidū.
- RSU granta projekta ietvaros norisinājies pētījums projektā “Motoro rezervju loma kognitīvās disfunkcijas attīstībā gados vecākiem pieaugušajiem”.

Dalība konferencēs un semināros

RSU pētnieki piedalījušies arī konferencēs, kuru tēmas ietvērušas novecošanas jautājumus, piemēram:

- “Veselīgas novecošanas indeksa izstrāde Latvijas populācijai”.
- “Novecošanas un atgriešanās migrācija” (*Ageing and return migration*).

2022. gadā norisinājušies dažādi semināri un vieslekcijas, kas saistītas ar nevienlīdzības jautājumiem un izaicinājumiem:

- Fulbraita stipendiātes Kortnijas Kvīnas (*Courtney Queen*) semināru cikls par nevienlīdzību veselības jomā.
- Seminārs un diskusija “Policijas darbs multikulturālā sabiedrībā”.

- Seminārs “Veselīgas novecošanas, labklājības un sociālās drošības veicināšana”.
- Vieslekcija “Dzimumu atšķirības nākotnes pensijās” (*Tanja Kirm*).

2022. gadā RSU aizstāvēts promocijas darbs (Lidija Rozentāle) par partnerattiecību problēmjautājumiem: “Partnerattiecību institūts – problēmjautājumi un tiesiskā regulējuma pilnveide Latvijas Republikā”.

RSU studējošo īstenotās aktivitātes

- RSU studentu medija *Skaļāk* platformā klausāms podkāsts “Viens no Mums”, kurš darbojas no 2021. gada un kurā klausāmas sarunas ar LGBT+ kopienas pārstāvjiem un viņu pieredzes stāsti.

- RSU jau no 2013. gada darbojas studentu biedrības, kas organizē regulārus pasākumus, tostarp arī sociālus projektus.

□ Universitātē darbojas *RSU Āzijas studentu biedrība* (ASOC), kas pārstāv Āzijas studentu viedokli un ir kā atbalsta platforma, kurā var risināt arī ar imigrāciju saistītus jautājumus. Biedrība dibināta 2011. gadā, un šobrīd aptver ap 200 biedru. Biedrība organizē arī dažādus pasākumus, piemēram, Āzijas nakts tirdziņu.

□ RSU darbojas arī musulmaņu biedrība *Ibn Sina – Muslim Student Society*, kas apvieno ap 50 biedru ar kopīgiem uzskatiem un reliģiskajām tradīcijām.

- 2022. gadā ar nevienlīdzību saistīti jautājumi akcentēti arī dažādās RSU raidierakstu un stāstu sērijās. Studentu medijs *Skaļāk* publicējis:

□ raidierakstu par ideālu ķermeni un ar tā kritizēšanu saistītām problēmām “Nekad nav labi”;

□ stāstu sēriju “Zupas virtuve” par cilvēkiem, kas nonākuši bezpalīdzīgā situācijā.

- Savukārt RSU raidierakstā “Veselības ekspresis” ierakstīta epizode “Pieteikt karu vecumam. Vai vajag?”, kurā, tiekoties ar RSU docētājiem, pārrunāti novecošanas procesi un jaunības kulta.

*Rīgas Stradiņa universitāte ir atbildīga organizācija,
un ilgtspējas jautājumi caurvij mūsu misiju –
nodrošināt starptautiski novērtētu zināšanu
radišanu, uzkrāšanu un pārnesi, piedāvāt izcilas
un iekļaujošas izglītības iespējas un sniegt
ieguldījumu sabiedrības attīstībā.*

Aigars Pētersons, RSU rektors

Lai stiprinātu Latvijas un Norvēģijas akadēmiskā un privātā sektora sadarbību, kā arī lai popularizētu aktīvu dzīvesveidu, 14. septembrī Rīgas Stradiņa universitāte uzņēma Norvēģijas Tirdzniecības kameras Latvijā (NCCL) rīkotas veloekspedīcijas dalībniekus, kuru vidū bija arī jaunā Norvēģijas Karalistes pilnvarotā vēstniece Īna Morenga (*Ine Måreng*) un norvēģu uzņēmumu vadītāji un pārstāvji. Vizītes laikā viesi apmeklēja RSU zobārstniecības pirmsklīniku un RSU Medicīnas izglītības tehnoloģiju centru (MITC), kur iepazīna RSU simulācijā balstītās izglītības iespējas, kā arī pārrunāja sadarbību pētniecības jomā.

Lai iedvesmotu izvēlēties pārvietošanos ar velosipēdu kā videi un veselībai draudzīgāku transporta līdzekli, RSU SP “Zaļš / Green” informēja, kā nodrošināt drošu un ērtu velosipēdu novietošanu, apkopojot pilsētā pieejamās velonovietnes ērtā kartē, un kā nodrošināties pret velosipēda zādzību, izvēloties drošu tā pieslēgšanas veidu un reģistrējot to CSDD velosipēdu reģistrā.

Plašākai sabiedrībai tika piedāvāti RSU jauktā kora “Rīga” un deju kolektīva “Ačkups” koncerti gan RSU aulā, gan citās norises vietās Rīgā. Vairākiem koncertiem bija pieejamas tiešraides, lai tos varētu baudīt arī attālināti:

- Adventa koncerts Rīgas Domā.
- Koncerts “Sajūti Ziemassvētkus”.
- Koncerts par godu Lāčplēša dienai.

Plašā sastāvā RSU mākslinieciskie kolektīvi, koris “Rīga” un tautas deju ansamblis “Ačkups”, 17.–19. jūnijā pārstāvēja ne vien RSU, bet Latviju Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētkos *Gaudeamus*, kas notika Lietuvas galvaspilsētā Viļņā.

Lai paustu atbalstu Ukrainai un izzinātu ukraiņu tautas kultūru, RSU jauktais koris “Rīga” iedziedāja divas ukraiņu tautasdziesmas.

Jebkuram interesentam ir pieejams **RSU Anatomijas muzejs**, kurš, lai sniegtu visiem interesentiem iespēju ieskatīties tajā, ko parasti redz tikai anatomi vai ķirurģi, šogad pirmo reizi piedalījās Muzeju naktī.

Britu keramiķis Padijs Hārtlijs (*Paddy Hartley*), kurš pazīstams gan kā mākslinieks, kura radīto skulptūru nēsājusi amerikāņu dziedātāja Lēdija Gāga (*Lady Gaga*), gan kā aizrautīgs Pirmā pasaules kara artefaktu pētnieks, viesojās Rīgā ar Anatomijas muzejā integrēto izstādi “Foetālais valdzinājums”.

2022. gadā Bāzelē pieņemts lēmums, ka RSU dāvinājumā saņēms unikālu anatomisko preparātu kolekciju, jo tas nodrošinās preparātu ilgstošu saglabāšanu un publisku pieejamību studentu un sabiedrības izglītošanai.

Par darbību sabiedrības labā un jaunām, nestandarta idejām un risinājumiem, veidojot muzeja ēkas un iekārtojot ekspozīcijas, RSU Anatomijas muzejs nominēts prestižajai Eiropas Muzeju gada balvai.

Ar zinātnes un kultūras mantojumu var lepoties ne vien Anatomijas muzejs, bet arī **RSU Muzejs**. Piecos kinovakaros noritējis diskusiju cikls “Zinātnes, kultūras mantojuma un ideoloģijas krustpunkti RSU muzeja krājumā”.

Lai iesaistītos savas pilsētas nākotnes veidošanā, RSU studējošajiem sadarbībā ar *B-Space*, Rīgas lidostu un vairākiem citiem partneriem bija iespēja piedalīties hakatonā *Mobility City Challenge 2022* profesionālu *Kimitisik* treneru komandas vadībā.

Viens no izaicinājumiem pilsētās ir **gaisa piesārņojums un arī gaisa kvalitāte iekštelpās**. Par gaisa piesārņojumu un veidiem, kā šo problēmu uzlabot, studējošos un citus interesentus informē SP projekts “Zaļš / Green”.

Šogad **studējošo pētniecības un inovāciju grantu konkursā** grantu saņēmuši 3 RSU studējošo projekti, no kuriem viens ir Klintas Luīzas Sprūdžas pētījums “Iekštelpu gaisa kvalitātes sertificēšanas zīmola vadlīniju izstrāde”.

Tāpat RSU studējošajiem bija iespēja piedalīties sadarbības jeb VIP projektā ar Rīgas Tehnisko universitāti, lai izstrādātu iekštelpu gaisa attīrīšanas un dezinfekcijas robota prototipu.

Mēs, patērētāji, varam efektīvi ietekmēt ekonomikas ilgtspēju, izvēloties videi draudzīgus produktus vai pakalpojumus, jo uzņēmējam ir jāņem vērā patērētāja vēlmes, izstrādājot savu piedāvājumu.

Santa Bormane, RSU docētāja

Reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, ES ir paudusi gatavību samazināt atkarību no Krievijas gāzes un naftas importa, tādā veidā paātrinot alternatīvo enerģijas veidu plašāku lietošanu. Vai Krievijas karš Ukrainā dos papildu impulsu **sasniegt klimatneitralitāti** straujāk? Par šiem jautājumiem diskutēja RSU pārstāvji **festivālā “Lampa”**: “Krievijas karš Ukrainā: vai paātrinās Eiropas klimatneitralitāti?”

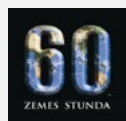
Kā ierasts, arī 2022. gadā **RSU iesaistījās pavasara Lielajā talkā**. Savukārt RSU Darba drošības un vides vese-

lības institūta direktors asoci. prof. Ivars Vanadzīns atgādināja, ka talkojot jāparūpējas gan par savu drošību, gan par savāktu atkritumu utilizēšanu dabai draudzīgā veidā.

RSU bibliotēka aicināja uz tiešsaistes lekciju 27. oktobrī, kurā **par vienlīdzību un taisnīgu klimata jomā** pieredzē dalījās organizācija “Zaļā brīvība”.

No 1. februāra valstī sāka darboties depozīta sistēma dzērienu iepakojumam, un to aktīvi izmantot aicināja arī SP “Zaļš / Green”.

Šķirot otrreizējai pārstrādei var ne vien dzērienu, bet arī izlietotās kosmētikas iepakojumus, uz ko studējošie tika aicināti kopā ar SIA “Drogas”.

Lai izrādītu rūpes par planētu, arī šogad RSU aicināja iesaistīties **Zemes stundā**, uz stundu izslēdzot apgaismojumu.

Projekti

Saistībā ar ilgtspējas mērķi **“atbildīgs patēriņš un ražošana”** 2022. gadā RSU iesaistījās arī **2 projektos**.

■ Vienā no tiem (projekta vadītāja Elīna Dāce) pētīti pārtikas atkritumu rašanās socioekonomiskie cēloņi, tā ietvaros veiktas aptaujas par pārtikas atkritumiem Latvijas māsaimniecībās.

■ Otrajā pētījumā (projekta vadītājs Andris

Sprūds) analizēts, kā Latvijas sabiedrība uztver politiskos naratīvus klimata aizsardzības jomā un kā vides aizsardzības politikas veidotājiem veiksmīgāk komunicēt sasniedzamos mērķus, lai veicinātu visas sabiedrības iesaisti šo mērķu sasniegšanā.

Zinātniskās publikācijas

Par atbildīgu rīcību klimata jomā tapušas arī vairākas zinātniskās publikācijas.

■ Vienā no šīm publikācijām ticis pētīts aprites ekonomikas koncepts, kas neveicina jaunu preču pārprodukciju, bet gan jau saražoto preču racionālu izmantošanu, kas būtiski samazina radīto atkritumu daudzumu visos produkta dzīves cikla posmos.

■ Citā publikācijā pētīts, kā Covid-19 pandēmija kalpojusi par virzītājspēku paplašinātai biokompozīta materiālu izmantošanai iepakojuma materiālos, tādējādi veicinot pāreju uz ilgtspējīgākiem un videi draudzīgākiem ražošanas un iepakojanas procesiem.

■ Vides aizsardzības tiesiskais regulējums ilgtspējīgas attīstības kontekstā apskatīts RSU Juridiskās fakultātes pētnieku Aldonas Kipānes un Andreja Vilka publikācijā.

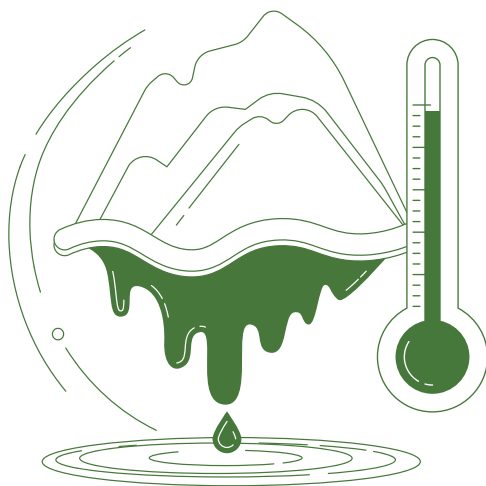
Rūpējoties par savu enerģētisko neatkarību, mēs varam samazināt arī klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi, it īpaši, ja rīkojamies gudri, piemēram, aizstājot importētos fosilos resursus ar vietējiem atjaunojamiem resursiem, nevis citiem fosiliem resursiem.

Vineta Kleinberga, Eiropas studiju fakultātes pētniece

Rīcības klimata jomā integrēšana RSU studiju saturā

Klimata pārmaiņu un vides politikas veidošanas jautājumi ir ietverti RSU Eiropas studiju fakultātes studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” studiju programmu saturā.

RSU studentiem dažādos studiju kursus tiek mācīts, kā veidot klimata politiku, kādas sekas rada klimata jautājumu ignorēšana, kā tas ietekmē valstu ekonomiku. Starptautisko attiecību nozarē ir ienācis jautājums par vides politiku, ekoloģiju un klimata pārmaiņām. Studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” vadītāja un docētāja Lelde Metla-Rozentāle uzsver, ka “klimata izaicinājumi nepazīst valstu robežas, tāpēc starptautisko attiecību speciālistu rokās ir visi instrumenti, lai aicinātu valstis domāt un rūpēties par klimata jautājumu risināšanu īstermiņā un ilgtermiņā.” Bakalaura studiju programmas “Starptautiskās attiecības – Eiropas studijas” studentiem ir iespēja analizēt interesējošo vides aspektu no vairākiem rakursiem – starptautiskās ekonomikas, drošības, cilvēktiesību un dažādu reģionu prizmas. 2022. gadā aicinot jauniešus studēt RSU, tika uzsvērts tieši par klimata jomas integrēšanu studiju saturā. Vairāk informācijas – šeit [☞](#).

Aktivitātes

- RSU bibliotēka aicināja uz tiešsaistes lekciju *“Vienlīdzība un taisnīgums klimata pārmaiņās”* 2022. gada 27. oktobrī, kurā par vienlīdzību un taisnīgumu klimata jomā pieredzē dalījās organizācija “Zaļā brīvība”. [☞](#)
- 2022. gadā publicēta intervija ar biedrības Zero Waste Latvija pārstāvi un RSU absolventi Lauru Treimani par “zaļmaldināšanu”, kas ir maldinoši paziņojumi par preces vai pakalpojuma mazāk kaitīgu ietekmi uz vidi. [☞](#)
- Sabiedrības informēšana – raksts medijos *“Eksperti: darba vide Latvijā klimata pārmaiņu ietekmē būtiski mainīsies”*, kur RSU Darba aizsardzības un vides veselības institūta direktors prof. Ivars Vanadziņš norāda uz klimata pārmaiņu sekām. [☞](#)

Projekts

2022. gadā RSU turpināja īstenot 2021. gadā uzsāktu projektu **“No vienaldzības līdz pārmaiņām klimata politikā: politiskā naratīva un sabiedrības uztveres mijiedarbības uzlabošana Latvijā”**. Pētījuma mērķis – mazināt plaisu starp politiskās elites un sabiedrības apņemšanās iesaistīties klimata pārmaiņu mazināšanā. Pamatojoties uz pārliecību, ka ne vien zinātniski fakti un likumi, bet arī naratīvi, kas izplatās sabiedrībā, ir svarīgi rīcībai (vai bezdarbībai), pētījumā galvenā uzmanība pievērsta rīcības diskursīvajai pusei. [☞](#)

2022. gadā projekta ietvaros notikusi aktīva dalība konferencēs un citos pasākumos:

■ Stenda referāts *“Constructing thirst for low-carbon transition: an insight into Latvia’s business narratives”* starptautiskā konferencē *“Energy and Climate Transformations: 3rd International Conference on Energy Research & Social Science”* (20.–23.06.2022.). [🔗](#)

■ Pieredzes apmaiņas vizīte Vācijā (*Sustainable. Together: Approaches and Challenges towards a sustainable, Erasmus+ Staff Week*).

■ Mutiska prezentācija Vācijā *“Transition to where? Energy trilemma in the Latvian strategic narrative after Russia’s invasion of Ukraine in 2022”* seminārā *“The Energy Trilemma in the Baltic Sea Region: Security, Equity and Sustainability in an Age of Transition.”*

■ Mutiska prezentācija Latvijā *“Analysis of Opportunities for Increasing Consumer Involvement*

in the Context of Waste Sorting In Latvia” 63. RTU Starptautiskajā zinātniskajā konferencē.

■ Uzruna Dānijā *“Discussion on “Managing the Balancing Act between Energy Policy and Climate Policy”: Latvia’s case”* forumā *“14th German-Nordic-Baltic Forum: The Responsibility of the European Union in the World: Facing up to current challenges.”*

■ Mutiska prezentācija Itālijā *“Case of Latvia & (How) should we include business adaptation?”* seminārā *“COST PROCLIAS TG3.2 & TG3.11 workshop 2022: Incorporating adaptation in labour and mortality impacts.”*

■ Prezentācija Apvienotajā Karalistē *“Constructing thirst for low-carbon transition: an insight into Latvia’s business narratives”* un dalība konferencē *“Energy and Climate Transformations: 3rd International Conference on Energy Research & Social Science.”*

Dati par energoefektivitāti RSU

RSU ir publicējusi statistiku, kas attiecas uz energoefektivitāti RSU. [🔗](#)

2022. gadā pret 2018. (bāzes) gadu:

- RSU autoparka CO₂ patērētais apjoms samazinājies par **8,5** procentpunktiem;
- RSU objektā Hipokrāta ielā 3, Rīgā, patērētā siltumenerģija (kWh) un CO₂ patērētais apjoms samazinājies par **23,9** procentpunktiem.

RSU pievērš uzmanību ūdenim kā vides sastāvdaļai un izglīto par aktuālajām ūdens piesārņojuma problēmām.

RSU telpās ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri – tie izvietoti gan studiju telpās, gan dienesta viesnīcās. [↗](#)

Zināšanas par ūdens piesārņojuma problēmām un tā ietekme uz cilvēka veselību tiek apgūtas vairākos RSU studijuursos:

- “Vides veselība”. [↗](#)
- “Vides veselība un vides aizsardzība”. [↗](#)
- “Vides zinības”. [↗](#)
- “Vides medicīna”. [↗](#)
- “Darba un vides veselības riski”. [↗](#)
- u.c.

RSU ir izstrādāts medikamentu aprites procesa apraksts un noteikta kārtība, kas paredz soļus to medikamentu utilizācijai, kuri izmantoti studiju programmā un praktisko nodarbību īstenošanā. Līdz ar to tiek novērtēta zāļu aktīvo vielu nonākšana vidē un ūdeņos.

2022. gadā RSU akadēmiskā personāla paveiktais

■ Uzsākta dalība vērienīgā ES mēroga pētniecības un inovācijas partnerības programmā **“Eiropas partnerība ķīmisko vielu radītā riska novērtēšanai (PARC)”** [↗](#), kas apvieno ministrijas un nacionālās sabiedrības veselības un riska novērtēšanas aģentūras, kā arī pētniecības organizācijas un akadēmiskās aprindas no gandrīz visām ES dalībvalstīm. Šis projekts palīdzēs izstrādāt rīkus jaunu, mazāk bīstamu vielu identifikēšanai, kaitīgu vielu ierobežošanai, kas atbilstu ilgtspējīgas attīstības pieejai.

■ Noslēgta dalība apjomīgā projektā **“Cilvēku biomonitoringa iniciatīva Eiropā (HB-M4EU)”** [↗](#), kura mērķis bija noteikt visbiežāk lietotos pesticīdus Eiropā, iesaistot un pētot iedzīvotāju grupas, kas dzīvo tiešā un attālakā lauksaimniecībā izmantoto platību tuvumā.

■ RSU iepazīstina gan ar pētījumu rezultātiem, gan plašākai sabiedrībai skaidro un piedāvā materiālus, kuros apkopoti un skaidroti vides piesārņojuma avoti un rīcība dabas saudzēšanai:

- Pētījuma aptaujas rezultāti par ekoloģisku sadzīves ķīmisko vielu izvēli un izmantošanu. [↗](#)
- Ieteikumi iedzīvotājiem pesticīdu ietekmes mazināšanai. [↗](#)
- Padomi vides saudzēšanai. [↗](#)
- Pasaules veselības dienas ietvaros publicēts PVO ziņojums, kurā akcentēts jūras un okeāna ūdeņus lielākais apdraudējums – plastmasa. [↗](#)
- Pasaules dienas bez tabakas ietvaros publicēts PVO ziņojums, kurā apkopota informācija par ietekmi uz vidi, tostarp ūdens ekosistēmām. [↗](#)

RSU studējošie piedalās vides ilgtspējas pasākumos

■ 2022. gadā RSU SP “Zaļš / Green” pievērsis uzmanību plastmasai, kas veido lielāko daļu no jūras piesārņojuma:

- Apkopoti fakti par ūdens piesārņojumu. [↗](#)
- Izdarīti atgādinājumi par atkritumu šķirošanas nozīmi. [↗](#)
- Izdarīti atgādinājumi par Latvijā spēkā stājušos depozīta sistēmu. [↗](#)

■ RSU SP “Zaļš / Green” arī aicinājis ikvienu aizdomāties par zemeslodes ierobežotajiem resursiem un sevi izaicināt, nedēļu no ēdienkartes izslēdzot zivju un gaļas produktus. [↗](#)

■ RSU studentu medijs *Skaļāk* veidojis intervijas ar sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem par vides tēmām. Par tīrām upēm uzrunāta gan kampaņas vēstnese Lelde Ceriņa [↗](#), gan Latvijā pazīstamais vides žurnālists Māris Olte [↗](#).

*Dzīvot zaļi nenožīmē krasi mainīt dzīvesveidu,
to var sākt ar maziem soļiem. Piekopjot tos
savā ikdienā, mēs spēsim veidot tīrāku un
drošāku planētu nākamajām paaudzēm.*

Luīze Driķīte, RSU SP, valdes locekle

Aprīlī RSU norisinājās *Nordplus* projekta “Dziedinošā daba (2019–2023)” intensīvs, **starpdisciplinārs lekciju un praktiskās izpētes kurss** “Sociālā kohēzija un pilsētas dārzi”, kurā piedalījās studenti no RSU, kā arī no dažādām Lietuvas, Igaunijas un Somijas augstskolām. Studenti piedalījās lekcijās un semināros par ilgtspējīgas sabiedrības nozīmību Ziemeļeiropā, sociālās kohēzijas nozīmību kopienās, “zaļās” ekonomikas un sociālās uzņēmējdarbības aspektiem, kā arī par pilsētu parku, dārzu un netradicionālu kopienas dārzu izveides sociālpsiholoģiskajiem aspektiem. [↗](#)

Arī **studējošie iesaistās vides ilgtspējas jautājumu risināšanā**, aktualizējot tādus svarīgus jautājumus kā mežu izciršana un mežu ugunsgrēku risks. Videi draudzīgs dzīvesveids [↗](#) ir nozīmīgs, lai samazinātu gan pieprasījumu pēc koksnes materiāliem, gan ekoloģiskās pēdas nospiedumu, tādējādi samazinot globālās sasilšanas riskus, tai skaitā meža ugunsgrēkus [↗](#).

Lai novērstu šādus klimata draudus, RSU SP aktivisti piedāvāja rīkoties, **izvēloties papīra otrreizējo pārstrādi un ilgtspējīgu koka mēbeļu izvēli** sintētisko materiālu mēbeļu vietā [↗](#).

Tāpat sadarbībā ar uzņēmumu “Latvijas Finieris” un citām studējošo apvienībām RSU SP iesaistījās projektā ***Plant your own tree***, kura laikā katram interesentam bija iespēja saņemt bērza koka stādu, kuru iestādīt, tādējādi palielinot Latvijas mežu platību. [↗](#)

Dabisko pļavu Latvijā ir palicis visai maz, tikai aptuveni 0,7% no visas teritorijas, tāpēc RSU SP “Zaļš / Green” iepazīstināja studējošos ar iemesliem, kāpēc **pļavas ir nozīmīgas ekosistēmas**, un kā rīkoties, lai tās saglabātu. [↗](#)

RSU docētājs Didzis Lauva **publikācijā** kopā ar Somijas, Igaunijas un Latvijas zinātniekiem pētījis lauksaimniecības un tajā izmantotā minerālmēslojuma ietekmi uz apkārtnē esošajām purvainēm, upēm un ezeriem. [↗](#)

Rūpēs par sauszemes ekosistēmu saglabāšanu RSU **turpina labiekārtot IEDVESMAS PARKU**

1,3 ha platībā, kas ir brīvi pieejams apkārtējās iedzīvotājiem un kaimiņos esošās

vidusskolas skolēniem. 2022. gadā parka labiekārtošanas darbu laikā tajā tika iestādītas un apmeklētājus turpmāk priecēs sakuras. [↗](#)

RSU pārvaldības institūcijas veidotas ar mērķi nodrošināt elastīgu, pārredzamu, iesaistošu lēmumu pieņemšanu visos līmeņos, tā nodrošinot darbinieku un studējošo atbildīgu iesaisti procesos.

Labā pārvaldība

RSU pārvaldības institūcijas:

- Satversmes sapulce, kurā darbojas ievēlēti Universitātes akadēmiskā, vispārējā personāla un studējošo pārstāvji.
- Padome, kurā darbojas Ministru kabineta virzīti pārstāvji, Valsts prezidenta virzīts pārstāvis un Universitātes Senāta virzīti pārstāvji.
- Senāts, kurā darbojas rektors un Satversmes sapulces ievēlēti akadēmiskā un vispārējā personāla, kā arī studējošo pārstāvji.
- Akadēmiskā šķirējtiesa, kuras sastāvu ievēl Satversmes sapulces dalībnieki.
- Rektors, kuru ievēl Satversmes sapulces dalībnieki.

Universitātē kā neatkarīgas struktūrvienības aktīvi darbojas Studējošo pašpārvalde (SP) [\[1\]](#), kā arī Ārvalstu studentu asociācija jeb *International Student Association* (ISA) [\[2\]](#).

RSU ir studentcentrēta augstskola, kas aktīvi iesaista studējošos studiju procesa pilnveidē un sekmē studējošo dalību universitātes lēmējstruktūrās. Studentcentrēta pieeja definēta kvalitātes politikas pamatprincipos [\[3\]](#). Studējošo pārstāvji 20% apjomā iekļauti ne tikai augstākajās lēmējīnstitūcijās, bet arī fakultāšu domju, dekanu padomes, rektorāta un citu institūciju sastāvā.

Līdz ar studējošajiem lēmējīnstitūcijās pārstāvētas arī visu darbinieku grupas, tā nodrošinot visu iesaistīto pušu interešu pārstāvniecību. 2022. gadā norisinājās RSU Satversmes sapulces locekļu pārvēlēšana. Atbilstoši apstiprinātajam Satversmes sapulces [\[4\]](#) sastāvam Satversmes sapulci veido 130 locekļi, kas apvieno 78 akadēmiskā personāla, 26 vispārējā personāla un 26 studējošo pārstāvjus.

Studiju kvalitātes pilnveidei un to atbilstībai darba tirgus prasībām RSU nodrošina arī darba devēju pārstāvniecību lēmējīnstitūcijās. Darba devēju, ministriju un industrijas pārstāvji tiek iesaistīti fakultāšu domēs, valsts pārbaudījumu komisijās, Padomnieku konventa darba grupu sastāvā.

Taisnīgums

Universitātes pārstāvji darbojas vairākās ministriju darba grupās, piemēram Veselības ministrijas Veselības nozares stratēģiskajā padomē [\[5\]](#). RSU pārstāvji aktīvi darbojas un pauž viedokli dažādu ārējo normatīvo aktu un politikas iniciatīvu izstrādē, piemēram, 2022. gadā RSU pārstāvjiem kā vadošajiem ekspertiem iesaistoties vērtībās balstīta veselības aprūpes modeļa izveidē Latvijā [\[6\]](#), grozījumu izstrādē Latvijas Pacientu tiesību likumā [\[7\]](#).

Juridiskā fakultāte 2022. gadā īstenoja vairākus pasākumus ar mērķi stiprināt taisnīguma konceptu un informēt plašāku sabiedrību: konferences “Būtiskais kaitējums Krimināllikumā [= /v] tiesības uz taisnīgu tiesu” ietvaros, īstenojot semināru par policijas darbu multikulturālā sabiedrībā [\[8\]](#), aktīvi iesaistoties Eiropas Tiesību institūta projektā “ES mantošanas regulas piemērošana dalībvalstīs” [\[9\]](#), īstenojot vidusskolēniem paredzētu vebināru “Satversme 1920 vs 2020” [\[10\]](#), kā arī aktīvi apmeklējot Latvijas skolas [\[11\]](#), lai iepazīstinātu skolēnus ar valsts pamatlikumu – Satversmi, tā vērtībām un nozīmi ikdienā.

Lai nodrošinātu pieejamu un drošu vidi dažādu viedokļu apmaiņai, RSU piedāvā iespēju ārējiem interesentiem izmantot konferenču telpas un citas telpas konferenču [\[12\]](#), diskusiju vai citiem pasākumiem. Telpām pieejams pilns tehniskais nodrošinājums, kā arī to aprikojums apskatāms virtuāli [\[13\]](#).

Miers

2022. gadā pasauli satricināja Krievijas Federācijas bruņoto spēku pilna mēroga militārais iebrukums Ukrainā. Atsaucoties RSU rektora aicinājumam [\[14\]](#), RSU akadēmiskais, vispārējais personāls un studējošie piedalījās Miera gājienā Ukrainas atbalstam [\[15\]](#). RSU īstenoja arī virkni pasākumu [\[16\]](#) ar mērķi atbalstīt Ukrainas civiliedzīvotājus gan Ukrainas teritorijā, gan no Ukrainas nonākušos bēgļus un jau studējošos Latvijā. Norisinājās vairākas ziedojumu vākšanas akcijas – ziedojot sadzīves preces un pārtikas produktus [\[17\]](#), sagādājot Ziemassvētku dāvanas Ukrainas bērnunamos mītošajiem bērniem [\[18\]](#).

RSU ieguldījums ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā parāda, ka ar pētniecību un sadarbību, mācīšanu un sabiedrības informēšanu tiek sniegts ieguldījums prioritāro jautājumu risināšanā. RSU arī nākotnē plāno veicināt un uzsvērt ilgtspējīgu risinājumu nozīmi, kā arī turpinās ilgtspējīgas attīstības mērķu integrēšanu studiju un pētniecības procesos.

RSU apzinās savu ietekmi uz ilgtspējīgas attīstības veicināšanu pasaulē. Īstenojot 17. mērķi “Stiprināt globālās partnerības īstenošanas līdzekļus un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai”, īpaša vērība tiek pievērsta sadarbības stiprināšanai gan vietējā, gan starptautiskā līmenī. Vadmotīvs sadarbības principu un pasākumu īstenošanai ir arī RSU Attīstības stratēģija 2022.–2027. gadam [\[1\]](#), kurā sadarbības loma uzsvērta gan zinātnes, gan izglītības, gan pārvaldības procesu īstenošanā.

2022. gadā RSU pagarināja sadarbību ar Pasaules Veselības organizāciju (PVO) [\[2\]](#), vienojoties, ka RSU vēl uz četriem gadiem būs PVO Sadarbības centrs. Šāda stratēģiska sadarbība ļauj starptautiskā mērogā piedāvāt RSU docētāju zināšanas un pieredzi veselības aprūpes jomā, tajā skaitā attiecībā uz veselības aprūpes studiju programmām, kā arī attīsta pētniecību, iesaistoties dažādos Pasaules Veselības organizācijas tikla projektos 53 valstīs.

Sadarbībā ar vadošajām Latvijas terciāra līmeņa klīniskajām universitātes slimnīcām īstenoti vairāki simulācijās balstīti mācību pasākumi,

vērsti uz veselības aprūpes pakalpojumu pilnveidi un slimnīcas personāla apmācību. Sadarbībā ar P. Stradiņa Klīnisko universitātes slimnīcu īstenotas politraumas mācības *in situ* [\[3\]](#), kuru laikā dalībnieki apguva teorētiskās zināšanas par politraumas protokolu un rīcību pēc ABCDE algoritma, individuāli pilnveidoja savas prasmes simulētā vidē ar manekeniem un simulētiem pacientiem aktieriem, kā arī izspēlēja sarežģītus politraumas simulācijas scenārijus reālā darba vidē, strādājot komandā. Sadarbībā ar Rīgas Austrumu klīnisko universitātes slimnīcu īstenotas simulācijas *in situ* slimnīcas uzņemšanas nodaļā [\[4\]](#) ar simulācijas izspēli ar vairākiem cietušajiem “pēc netālu notikuša gāzes balona sprādziena privātmājā”.

RSU cieši sadarbojas ar gandrīz visām Latvijas vadošajām ārstniecības iestādēm un uztur Brīvo darba vietu platformu [\[5\]](#). Tajā pieejama informācija par aktuālajām vakancēm dažādās Latvijas ārstniecības iestādēs. Šāda platforma palīdz operatīvi sasaistīt darbu meklējošo speciālistu ar ārstniecības iestādi un tādējādi sniedz ieguldījumu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībā visā Latvijā, tajā skaitā arī reģionos.

Nozīmīgākie sadarbības projekti ar ārējiem partneriem, kas vērsti uz ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu

- *Development of innovative medicated food for malnutrition/dysphagia sufferers, creating a new, nationally important high value added product* [\[link\]](#) (Inovatīvas ārstnieciskas pārtikas izstrāde malnutricijas/disfāģijas slimniekiem, radot jaunu, nacionāli nozīmīgu produktu ar augstu pievienoto vērtību).
- *Information Technology: The Future of Cancer Treatment* [\[link\]](#) (Informācijas tehnoloģijas: nākotne vēža ārstēšanā (ITFoC)).
- *Mental Wellbeing in SMEs* [\[link\]](#) (Mentālā labbūtība mazajos un vidējos uzņēmumos).
- Spinālās muskuļu atrofijas jaundzimušo skrīnings [\[link\]](#).
- *Reducing networking gaps between Rīga Stradiņš University (RSU) and internationally-leading counterparts in viral infection-induced autoimmunity research* [\[link\]](#) (Tiklošanās nepilnību samazināšana starp Rīgas Stradiņa universitāti (RSU) un starptautiski vadošajiem partneriem vīrusu infekciju izraisītu autoimūno slimību pētniecībā (VirA)).
- Valsts pētījumu programmas projekts biomedicinā, medicīnas tehnoloģijās un farmācijā [\[link\]](#).
- *The European Human Biomonitoring Initiative (HBM4EU)* [\[link\]](#) (Cilvēku biomonitoringa iniciatīva Eiropā (HBM4EU)).
- *Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe* [\[link\]](#) (ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) infrastruktūra, kas nodrošina informāciju par veselību, novecošanos un pensionēšanos Eiropā).
- *Health4EU – a ‘Positive Health’ Approach for Monitoring Your Personal Health Situation* [\[link\]](#) (Health4EU – “pozitīvas veselības” pieeja personīgās veselības stāvokļa uzraudzībai).
- *Digital And Hybrid Teaching And Learning Of Practical Skills In Higher Education “DITEPRACT”* [\[link\]](#) (DITEPRACT – digitālās un hibrīdās mācīšanas un praktisko iemaņu apguve augstākajā izglītībā).
- *EthCo – For Better Ethical Safety in Future Health Care Environments* [\[link\]](#) (EthCo – labākai ētiskai drošībai nākotnes veselības aprūpes vidē).
- *Oral Health EDU. Advancing Oral Health: A Vision for Dental Education* [\[link\]](#) (Mutes veselība EDU. Mutes veselības uzlabošana: Zobārstniecības izglītības vizija).
- *Skills Tracking System as a Digital Solution for Student-Centred Learning “SkillTrack”* [\[link\]](#) (Prasmju uzskaites sistēma kā digitāls risinājums uz studentu vērstai izglītībai (SkillTrack)).
- Studiju programmu fragmentācijas mazināšana un studiju internacionalizācijas veicināšana Rīgas Stradiņa universitātē [\[link\]](#).
- *Laboratory Management Platform* [\[link\]](#) (Laboratoriju vadības platforma).

